

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4Tos/18/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623010463
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Ľupták, PhD., MBA
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6623010463.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Ľuptáka, PhD., MBA a sudcov JUDr. Jozefa Mikluša a JUDr. Petra Hunáka, PhD., v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX. XX. XXXX vo Veľkom Krtíši, prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. a), b), c), e), ods. 2 písm. a) Tr. zák. a prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., na neverejnom zasadnutí dňa 14. marca 2024, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec, pracovisko Veľký Krtíš sp. zn. 29Nt/2/2023 zo dňa 23. októbra 2023, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného A. B.

z a m i e t a.

odôvodnenie:

Uznesením sp. zn. 29Nt/2/2023 zo dňa 23. októbra 2023 samosudca Okresného súdu Lučenec, pracovisko Veľký Krtíš podľa § 399 ods. 2 Tr. por. zamietol návrh odsúdeného A. B. na povolenie obnovy konania, pretože neboli zistené dôvody podľa § 394 ods. 1 Tr. por.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí konanom dňa 23.10.2023 sťažnosť, ktorú bližšie zdôvodnil iba vlastnoručne písaným podaním doručeným okresnému súdu dňa 21.02.2024, bez doplnenia dôvodov sťažnosti prostredníctvom ustanoveného obhajcu do dňa rozhodovania krajského súdu, hoci tento telefonicky oznámil, že dôvody sťažnosti zašle priamo krajskému súdu dňa 08.03.2024. V sťažnosti v podstate uviedol, že jednou z požiadaviek čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na vnútroštátne sudy je, aby sa zaoberali najdôležitejšími argumentmi navrhnutými účastníkmi konania a aby uviedli dôvody pre prijatie, alebo odmietnutie týchto argumentov. Dôvodil, že opomenutie zaoberať sa podstatnými argumentmi, alebo zjavne svojvoľné zaoberanie sa takými argumentmi, je nezlučiteľné s ideou spravodlivého procesu. Akcentoval, že právo na spravodlivý proces zahŕňa aj povinnosť súdu vysporiadať sa so všetkým, čo v priebehu konania vyšlo najavo a čo procesné strany tvrdia.

Uviedol, že aj v základnom konaní, ale aj v opakovanom návrhu na povolenie obnovy konania uviedol tú skutočnosť, že po prepustení z vyšetrovacej väzby 2 týždne býval s poškodenou a samotný pojem a skutok nebezpečného prenasledovania nebol naplnený. Poukázal na pojem nebezpečného prenasledovania, pričom zdôraznil podmienené potrestanie poškodenej za krivú výpoveď, ako aj absenciu trestného oznámenia zo strany poškodenej.

Ďalej dôvodil, že pokiaľ existujú v otázke viny naďalej rozumné pochybnosti, ktoré nie je možné odstrániť inými dôkazmi, je nutné rozhodnúť v jeho prospech, pritom musí ísť o také rozumné a dôvodné pochybnosti, pre existenciu ktorých nemožno spoľahlivo uznať obvineného vinným. Aplikácia „in dubio pro reo“, je zásada, ktorá stanovuje povinnosť súdu rozhodovať v prospech obžalovaného, pokiaľ o jeho vine existujú pochybnosti, ktoré nie je možné odstrániť.

Podľa § 192 ods. 1/ Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Po postupe v zmysle tohto ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nebola dôvodne podaná, pretože v posudzovanom prípade neboli splnené podmienky obnovy konania podľa § 394 ods. 1/ Tr. por.

Z obsahu predloženého spisového materiálu vyplýva, že A. B. bol rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 3T/18/2022-391 zo dňa 13. 06. 2022, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4To/74/2022 (3To) zo dňa 08. 09. 2022 uznaný vinným z prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. a), b), c), e), ods. 2 písm. a) Tr. zák. a prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák., za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky a 4 mesiace nepodmienečne so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podaním doručeným okresnému súdu dňa 03. 08. 2023 odsúdený požiadal o povolenie obnovy konania, o ktorom návrhu okresný súd rozhodol sťažnosťou napadnutým uznesením.

Krajský súd, ako nadriadený orgán, v súlade s ustanovením § 192 ods. 1 Tr. por., v ktorom je vyjadrený obmedzený revízny princíp, potom, ako nezamietol sťažnosť z dôvodov § 193 ods.1 písm. a) alebo b) Tr. por., na základe sťažnosti preskúmal napadnutý výrok uznesenia, a to zo všetkých hľadísk, bez ohľadu na to, či tieto hľadiská sú alebo nie sú v sťažnosti uvedené, a jednak správnosť postupu konania, ktoré napadnutému výroku predchádzalo, a to z hľadiska všetkých chýb, ktoré mohli spôsobiť nesprávnosť napadnutého výroku uznesenia. Pri plnení revízneho princípu preveril z právnej stránky, či v celom konaní, v priebehu ktorého sa vytvárali podklady pre napadnuté uznesenie, nedošlo k porušeniu Trestného zákona, Trestného poriadku alebo iných mimotrestných právnych predpisov, ktoré sú súčasťou právneho poriadku, lebo právo nemôže byť založené na neprávě.

Sťažnosť proti uzneseniu, ktorým bol zamietnutý návrh na povolenie obnovy konania, je prípustná v súlade s ustanoveniami § 185 ods. 1, 2 Tr. por., § 402 ods. 3 Tr. por., bola podaná oprávnenou osobou v zmysle § 186 ods. 1 Tr. por. a v lehote stanovenej § 187 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 394 ods. 1/ Tr. por. obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr nežnáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu. alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

V rámci teoretického exkurzu krajský súd uvádza, že reálne garantovanie a uplatnenie základného práva na súdnu ochranu v konaní o obnove konania neznamena, aby všeobecné súdy preberali skutkové a právne názory strany konania, ktorá sa domáha obnovy konania. Krajský súd zdôrazňuje, že jedným zo základných prvkov vlády práva je princíp právnej istoty, ktorý okrem iného vyžaduje, aby v prípade, keď súdy rozhodnú vo veci s konečnou platnosťou, ich rozhodnutie nebolo viac spochybnované. Tento princíp neumožňuje stranám konania, aby sa dožadovali obnovy konania iba z dôvodu opätovného prejednania a nového rozhodnutia vo veci. Samotná možnosť existencie dvoch názorov na vec nie je dôvodom pre opätovné preskúmanie veci. Odklon od tohto princípu je odôvodnený iba v prípadoch, keď sa vyskytnú okolnosti podstatného a naliehavého charakteru. Právomoc vyšších súdov zrušovať alebo meniť právoplatné a záväzné súdne rozhodnutia by mala byť vykonávaná na účely nápravy základných väd. Táto právomoc musí byť vykonávaná tak, aby bola v čo najvyššej možnej miere dodržaná spravodlivá rovnováha medzi záujmami jednotlivca a potrebou zabezpečiť efektívnosť súdneho systému.

Krajský súd konštatuje, že o takýto prípad sa v konaní o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania nejedná.

V posudzovanom prípade okresný súd v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania, sa dôsledne vysporiadal so skutočnosťami, ktoré by mali podľa mienky odsúdeného zakladať dôvod pre povolenie obnovy konania a svoje rozhodnutie aj veľmi podrobne, v súlade s ustanovením § 176 ods. 2 Tr. por., odôvodnil.

Vzhľadom k tomu, že okresný súd posudzovanej veci venoval náležitú pozornosť zostáva krajskému súdu len akcentovať správnosť záverov okresného súdu a k sťažnostným námietkam odsúdeného uviesť, že odsúdený skutočnosťami uvádzanými v tomto konaní sleduje prehodnotenie už ustáleného dôkazného stavu v jeho trestnej veci vo svoj prospech, čo je v intenciách jeho obhajoby prípustné a legálne, ale po právoplatnosti jeho odsúdenia tomuto zámeru nemôže slúžiť obnova konania ako inštitút mimoriadneho opravného prostriedku.

Z návrhu odsúdeného je teda zrejmé, že sa v podstate domáhal prehodnotenia dôkazov, ktoré boli v pôvodnom konaní riadne vykonané a vyhodnotené tak individuálne, ako aj v ich súhrne. Aj na ich základe bolo potom jednoznačne a nepochybne preukázané, že sa odsúdený predmetnej trestnej činnosti dopustil. Napriek uvedenému okresný súd vykonal odsúdeným navrhovaný dôkaz, výsluch svedkov C. D., E. D., F. B., G. B. a svedkyne G. B. – dcéry obžalovaného, ktorí neboli vypočutí v pôvodnom konaní, výsledkom ktorého postupu nebolo zistenie skutočností odôvodňujúcich povolenie obnovy konania. Vypočutí svedkovia nepotvrdili odsúdeným namietané skutočnosti, pritom navyše krajský súd uvádza, že odsúdenému pritom nič nebránilo, aby svedkov navrhoval vypočuť v pôvodnom konaní. Pokiaľ vo vzťahu k výroku o vine navrhoval vykonať dokazovanie opätovným vypočutím svedkov, ktorí boli vypočutí v rámci pôvodného konania, krajský súd sa stotožnil s argumentáciou okresného súdu, ktorý podrobne odôvodnil, z akých dôvodov uvedené dôkazy nepovažoval za také (s poukazom aj na v minulosti podávanú žiadosť o povolenie obnovy konania), ktoré by v spojení s dôkazmi vykonanými v pôvodnom konaní mohol mať za následok zmenu pôvodného rozhodnutia o vine alebo treste.

Neušlo pozornosti krajského súdu, že odsúdený sa už v minulosti domáhal povolenia obnovy konania vedeného na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 3T/18/2022, založeného na zväčša totožných skutočnostiach, ktoré odsúdený tvrdil aj v tejto prejednáwanej trestnej veci. Nemožno opomenúť, že uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 10Nt/5/2023 zo dňa 15.05.2023 bol návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania vedeného na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 3T/18/2022 zamietnutý pre nenaplnenie podmienok obnovy konania. Navyše odsúdený sa po porade so svojím obhajcom vzdal práva podať sťažnosť voči predmetnému uzneseniu.

Pokiaľ odsúdený vo svojom návrhu na povolenie obnovy konania argumentoval tým, že skutok nespáchal, krajský súd záverom konštatuje, že vina odsúdeného bola v pôvodnom konaní ustálená na základe skutkového stavu, ktorý bol spoľahlivo preukázaný vykonanými dôkazmi. Vina odsúdeného bola potvrdená aj odvolacím. Všetky produkované dôkazy boli v základnom konaní hodnotené súdom jednotlivo, ako aj v ich vzájomnom súhrne, pričom tieto bez pochyb viedli k uznaniu viny odsúdeného zo žalovanej trestnej činnosti a k uloženiu trestu odňatia slobody vo výmere 3 roky 4 mesiace, pre výkon ktorého bol odsúdený zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia

Odsúdený vo svojom návrhu teda neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by samy osebe alebo v spojení s inými skutočnosťami alebo dôkazmi už skôr známymi odôvodnili iné rozhodnutie v zmysle ust. § 394 ods.1 Tr. por. Skutočnosti uvádzané odsúdeným nie sú takého charakteru, aby boli splnené zákonné požiadavky vyžadované ustanovením § 394 ods. 1 Tr. por. pre povolenie obnovy konania. V danom prípade teda aj senát krajského súdu dospel k rovnakému záveru, ako bol ustálený okresným súdom.

Nadriadený súd je toho názoru, že napadnuté uznesenie obsahuje všetky zákonom stanovené kritériá z hľadiska jeho formy a obsahu. Uznesenie je presvedčivé, zrozumiteľné a neponecháva nadriadenému súdu otvorenú žiadnu otázku, ktorú by bolo potrebné riešiť. Nadriadený súd si osvojuje dôvody napadnutého uznesenia, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje, a považuje za nadbytočné správne závery súdu prvého stupňa vo svojom rozhodnutí opakovať.

V širších súvislostiach krajský súd poukazuje na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (II. US 78/05, III. US 264/08, IV. US 372/08) a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle

ktorej pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok vo veci Helle v. Fínsko z 19.12.1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59-60). Predpokladom tohto postupu je splnenie podmienky založenej na zistení, že samotné rozhodnutie podriadeného súdu možno pokladať za dostatočne odôvodnené (Boldea v. Romania, rozsudok z 15.2.2017 k sťažnosti č. 19997/02, § 33; Hirvisaari v. Finland, rozsudok z 27.9.2001 k sťažnosti č. 49684/99, § 31, § 33).

Podľa aktuálne platnej judikatúry Ústavného súdu SR právo na spravodlivý proces neznamená, aby súd rozhodoval v súlade s predstavami, požiadavkami, resp. právnymi názormi strany konania. Z opačného pohľadu možno povedať, že zamietnutie návrhu, teda neúspech odsúdeného s jeho predloženou požiadavkou súdu nie je možné považovať bez ďalšieho za porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Je v právomoci všeobecných súdov interpretovať a aplikovať právne normy, ako aj vykonávať a hodnotiť dôkazy.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

S poukazom na uvedené skutočnosti preto krajský súd v súlade s citovaným ust. § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 163 ods. 4 Tr. por. v spojení s § 180 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.